

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף רכ"ג ע"א

פרשת ויחי

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (רכ"ב ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

הוא וְלֹאֵה, מֵאִי טַעֲמָא רַחֵל לָא, וְהָא כְּתִיב, (בראשית כט) וְרַחֵל עָקְרָה, דְּאִיהִי עָקְרָא דְּבֵיתָא. אֵלָא, לֹאֵה זְכָתָה בֵּיהּ, לְאַפְקָא שִׁית שְׁבָטִין מִגְזָעָא קַדִּישָׁא בְּעֵלְמָא יְתִיר. וּבְגִינִי כֶּה, אֶתִּיִּהֶבֶת עֲמִיה לְזוּוגָא בְּמַעְרָתָא.

תרגום לעברית

ובא וְרֹאֵה, הָאֲבוֹת זָכוּ לְהַקְבֵּר שֶׁם הֵם וְזוּוגֵיהֶם. יַעֲקֹב - הוּא וְלֹאֵה. מֶה הַטַּעַם רַחֵל לָא, וְהָרִי כְּתוּב וְרַחֵל עָקְרָה, שְׁהִיא עָקֹר הַבֵּית? אֵלָא לֹאֵה זְכָתָה בּוֹ לְהוֹצִיא שְׁשֶׁה שְׁבָטִים מִגְזָע קָדוֹשׁ בְּעוֹלָם יוֹתֵר, וּמִשּׁוּם כֶּה הִיא נִתְּנָה עִמּוֹ לְזוּוג בְּמַעְרָה.

טקסט הזוהר

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לֹאֵה כָּל יוֹמָהָא, הֵוֹת בְּפִרְשֵׁת אוֹרְחִין קִימָא, וּבְכַת בְּגִינִיה דִּיעֲקֹב, כֹּד שְׁמַעַת דְּאִיהוּ צְדִיקָא. וְצִלּוֹתָא אֶקְדַּמַּת לִיה. וְהִינּוּ דְכְּתִיב, (בראשית כט) וְעֵינִי לֹאֵה רַכּוֹת, כֶּמָּה דְּאוֹקִימָנָא, דְּמִקְדַּמַּת וְיִתְבַּת בְּפִרְשֵׁת אוֹרְחִין לְמִשְׁאַל.

אמר רבי יהודה, כל ימיה היתה לאה עומדת בפרשת דרכים, ובכתה בשביל יעקב, כששמעה שהוא צדיק, ותפלה היא הקדימה לו, והינו שכתוב (בראשית כט) ועיני לאה רבות, כמו שבארנו שמקדימה ויושבת בפרשת דרכים לשאל.

טקסט הזהיר

רחל לא נפקת לאורחין לעלמא. בגיני כך זכתה לאה לאתקברא עמיה. ורחל קימת קבורתה בפרשת אורחין ואתקברת תמן. הדיא הוא דכתיב, ואני בבאי מפדן מתה עלי רחל. מהו עלי. עלי ודאי, כלומר בגיני. בארץ כנען בדרך, בגיני מיתת בדרך, דלא נפקת בגיני לעלמין כאחתה.

תרגום לעברית

רחל לא יצאה לדרכים לעולם, משום כך זכתה לאה להקבר עמו, ורחל קבורתה עומדת בפרשת דרכים ונקברה שם. זהו שכתוב ואני בבאי מפדן ארם מתה עלי רחל. מה זה עלי? עלי ודאי, כלומר בגללי. בארץ כנען בדרך - בגללי מתה בדרך, שלא יצאה בשבילי לעולמים כמו אחותה.

טקסט הזהיר

בגין כך, לאה דנפקת ובכת בפרשת אורחין בגיניה דייעקב, זכתה לאתקברא עמיה. רחל דלא בעאת למיפק ולמשאל בהדיה, בגין כך קבורתה בפרשת אורחין. ורזא דמלה, הא אוקימנא ואתמר, דא באתגליא, ודא באתכסיא.

תרגום לעברית

משום כך, לאה שייצאה ובכתה בפרשת דרכים בשביל יעקב, זכתה להקבר עמו. רחל שלא רצתה לצאת ולשאל בשבילו, משום כך קבורתה בפרשת דרכים, וסוד הדבר הרי בארנו ונתבאר, זה בגלוי וזה בנסתר.

וְתָא חֲזִי, דְּתַנְיָא, דְּמַעֲיִן סְגִיָּאִין שְׂדִיאת הָהִיא צְדָקָת לָאָה, בְּגִין לְמַהּוֹי חוּלְקִיָּה דִּיעֲקֹב, וְלֹא בְּהָהוּא רָשָׁע דַּעֲשׂו. וְהִינּוּ דְּתַנְיָנוּ, כָּל בַּר נָשׁ דַּאֲוִשִׁיד דְּמַעֲיִן קַמִּיה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִף עַל גַּב דְּאֶתְגָּזֵר עָלֶיהָ עוֹנֶשָׁא, יִתְקַרַּע, וְלֹא יָכִיל הָהוּא עוֹנֶשָׁא לְשִׁלְטָאָה בֵּיהּ. מִנְלָן, מִלָּאָה, דְּהָא לָאָה אֶתְגָּזֵר לְמַהּוֹי חוּלְקָא דַּעֲשׂו, וְהִיא בְּכַעוּתָא אֶקְדִּימָת לִיהּ לִיעֲקֹב, וְלֹא אֶתִּיְהִיבַת לִיהּ לַעֲשׂו.

תרגום לעברית

ובא וראה, ששנינו, דמעות רבות שפכה אותה לאה הצדקת כדי להיות חלקו של יעקב ולא של אותו עשו הרשע. והינו מה ששנינו, כל אדם ששופך דמעות לפני הקדוש ברוך הוא, אף על גב שנגזר עליו ענש - הוא יקרע, ולא יוכל אותו ענש לשלט בו. מנין לנו. מלאה, שהרי נגזר על לאה להיות חלקו של עשו, היא בבקשתה הקדימה ליעקב ולא נתנה לעשו.

טקסט הזוהר

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, וְשַׁכַּכְתִּי עִם אֲבוֹתִי וְגו'. רַבִּי יִצְחָק פָּתַח וְאָמַר, (קהלת א) מַה יִּתְרוֹן לָאָדָם בְּכָל עֲמָלוֹ שִׁיעֲמַל תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ. בְּכַמָּה אֶתֶר אֶתְמַר דְּאֶסְתַּכְּלָנָא בְּמַלּוֹי דְּשִׁלְמָה וְאֶתְחַזִּי מַלּוֹי סְתִימִין, אֲבָל כָּלְהוּ מַלֵּי דְשִׁלְמָה, כָּלְהוּ אֶקְרוּן בְּחֻכְמָתָא.

תרגום לעברית

אמר רבי חזי'א, ושככתי עם אבותי וגו'. רבי יצחק פתח ואמר, (קהלת א) מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמל תחת השמש. בכמה מקומות נתבאר שהסתכלנו בדברי שלמה ונראה שדבריו סתומים, אבל כל דברי שלמה, כלם נקראו בחכמה.

דַּתְנִיָּא כְּתִיב, (מלכים א ה) וַתֵּרֶב חֲכָמַת שְׁלֹמֹה, בְּיוֹמוֹי דְּשְׁלֹמֹה מְלָכָא, קִיַּימָא סִיְהָרָא בְּאַשְׁלָמוּתָא. וְהִינּוּ דְכְּתִיב, וַתֵּרֶב חֲכָמַת שְׁלֹמֹה מִחֲכָמַת כָּל בְּנֵי קָדָם. תַּמָּן תְּנִינֹן, מֵאֵן אֵינֹן בְּנֵי קָדָם, הָא אוֹקְמוּהָ. אֲבָל חֲכָמַת בְּנֵי קָדָם, הִיא חֲכָמַת דִּירְתוּ מֵאַבְרָהָם.

תרגום לעברית

שְׁשֻׁנִּינוּ, כְּתוּב וַתֵּרֶב חֲכָמַת שְׁלֹמֹה. בְּיָמֵי שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ עֲמָדָה הִלְכְּנָה בְּשִׁלְמוּת, וְהִינּוּ שְׁכְּתוּב (מלכים א ה) וַתֵּרֶב חֲכָמַת שְׁלֹמֹה מִחֲכָמַת כָּל בְּנֵי קָדָם. שָׁם שְׁנִינֹן, מִי הֵם בְּנֵי קָדָם? הָרִי פִּרְשׁוּהָ, אֲבָל חֲכָמַת בְּנֵי קָדָם הִיא חֲכָמָה שְׁיָרְשׁוּ מֵאַבְרָהָם.

טקסט הזוהר

דַּתְנִיָּא כְּתִיב, (בראשית כה) וַיֵּתֶן אֲבָרָהָם אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ לִיצְחָק. מֵאִי אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ. דָּא חֲכָמַתָּא עֲלָאָה דְּהוּא יָדַע בְּשִׁמְאָא קִדִּישָׁא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמִשְׁמַע אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ, דְּהוּא דִּילִיָּה. כְּדַתְנִינֹן בְּהִיא בֵּת דְּהוּת לִיָּה לְאַבְרָהָם, וּבְכָל שְׁמָה.

תרגום לעברית

שְׁשֻׁנִּינוּ, כְּתוּב (בראשית כה) וַיֵּתֶן אֲבָרָהָם אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ לִיצְחָק. מֵה זֶה אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ? זֶה חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה שְׁהִיא יוֹדַע בְּשֵׁם הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּמִשְׁמַע אֶת, אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ - שְׁהִיא שְׁלוֹ. כְּמוֹ שְׁשֻׁנִּינוּ, בְּאוֹתָהּ בֵּת שְׁהִיָּתָה לְאַבְרָהָם, וּבְכָל שְׁמָה.

טקסט הזוהר

וּלְבָנֵי הַפִּילֹגְשִׁים אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם נָתַן אֲבָרָהָם מִתְּנוּת וְגו'. דִּיְהֵב לָהּ מִיָּלִין יְדִיעָאן, בְּכַתְרִין תַּתְּאִין, וּבָאֵן אֶתֶר אֲשֶׁרִי לוֹן, אֶל אֶרֶץ קָדָם. וּמִתַּמָּן יָרִיתוּ בְּנֵי קָדָם חֲכָמַתָּא, וְהִינּוּ דְכְּתִיב מִחֲכָמַת כָּל בְּנֵי קָדָם.

וּלְבָנֵי הַפִּילֹגְשִׁים אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם נָתַן אַבְרָהָם מִתְּנַת וְגו'. שָׁנַתְנָן לָהֶם דְּבָרִים יְדוּעִים בְּכַתְרֵיהֶם הַתַּחְתּוֹנִים. וּבְאֵיזָה מְקוֹם הִשָּׁרָה אוֹתָם? אֶל אֶרֶץ קָדֶם, וּמִשָּׁם יֵרָשׁוּ בְנֵי קָדֶם חֲכָמָה, וְהֵינּוּ שְׁפָתוֹב מִחֲכָמַת כָּל בְּנֵי קָדֶם.

טקסט הזוהר

תַּאנָּא, יוֹמָא חַד הָוָה אָתִי רַבִּי שְׁמַעוֹן מִקְפּוֹטְקִיָּא לְלוֹד, וְהָוָה עֲמִיה רַבִּי אַבָּא וְרַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי אַבָּא הָוָה לָאִי, וְהָוָה רַהִיט אַבְתְּרִיה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן דְּהָוָה רָכִיב. אָמַר רַבִּי אַבָּא, וְדַאי (הוֹשַׁע יָא) אַחֲרֵי ה' יֵלְכוּ כְּאַרְיֵה יִשְׂאָג.

תרגום לעברית

שְׁנִינּוּ, יוֹם אֶחָד הָיָה בָּא רַבִּי שְׁמַעוֹן מִקְפּוֹטְקִיָּא לְלוֹד, וְהָיָה עִמּוֹ רַבִּי אַבָּא וְרַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי אַבָּא הָיָה עִיף וְרַץ אַחֲרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן, שֶׁהָיָה רוֹכֵב. אָמַר רַבִּי אַבָּא, וְדַאי (הוֹשַׁע יָא) אַחֲרֵי ה' יֵלְכוּ כְּאַרְיֵה יִשְׂאָג.

טקסט הזוהר

נָחַת רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר לֵיהּ, וְדַאי כְּתִיב, (דְּבָרִים ט) וְאַשְׁבּ בְּהָר אֲרֻבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה, וְדַאי חֲכָמָתָא לָא מְתִישְׁבָּא, אָלָא כַּד בַּר נָשׁ יְתִיב וְלֹא אָזִיל, אָלָא קָאִים בְּקִיּוּמִיהּ. וְהָא אוֹקִימָנָא מְלִי עַל מַה כְּתִיב וְאַשְׁבּ. הַשְׁתָּא בְּנִיחָא תְּלִיָּא מִיִּלְתָּא. יְתִבּוּ.

תרגום לעברית

יָרַד רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר לוֹ, וְדַאי כְּתוּב (דְּבָרִים ט) וְאַשְׁבּ בְּהָר אֲרֻבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה. וְדַאי שְׁחָכְמָה לֹא מְתִישְׁבֶּת אָלָא כְּשֶׁאָדָם יוֹשֵׁב וְלֹא הוֹלֵךְ, אָלָא עוֹמֵד בְּקִיּוּמוֹ. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ אֶת הַדְּבָרִים עַל מַה כְּתוּב וְאַשְׁבּ. עֲכָשׁוּ בְּמִנוּחָה הַדְּבָר תְּלוּי. יִשְׁבּוּ.

אמר רבי אבא, כתיב ותרב חכמת שלמה מחכמת כל בני קדם ומכל חכמת מצרים. מאי היא חכמת שלמה ומאי היא חכמת מצרים ומאי היא חכמת כל בני קדם. אמר ליה, תא חזי, בכמה אתר אוקמוה ביה הוא שמה, דסיגרא פד אתברכא מכלא, כתיב ותרב. ביומי דשלמה, דאתרביאת ואתברכת וקיימא באשלמותא.

תרגום לעברית

אמר רבי אבא, כתוב ותרב חכמת שלמה מחכמת כל בני קדם ומכל חכמת מצרים. מה היא חכמת שלמה, ומה היא חכמת מצרים, ומה היא חכמת כל בני קדם? אמר לו, בא ראה, בכמה מקומות פרשוה באותו שם. שהלכנה כשמתברכת מהכל כתוב ותרב, בימי שלמה, שהתברכה והתברכה ועמדה בשלמות.

♦ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (רכ"ג ע"ב) ♦

טקסט הזוהר

ותנינו, אלה טורין מתברבין קמה, וכלהו נשיבא חד הוו לקמה. אלה נהרין סגיאין לה, ובגמיעא חדא גמיעא לון. טופרהא מאחדא לאלה ושבעין עיבר.

תרגום לעברית

ושנינו, אלה הרים מתגדלים לפנייה, וכלם היו לפנייה שאיבה אחת, ואלה נהרות גדולים לה, וגומעת את כלם בגמיעה אחת. צפרניה אוזוזות באלה ושבעים עברים. ידיה אחוזות לעשרים וארבעה [וחמשה] אלה עברים, אין יוצא ממנה לצד זה, ואין יוצא ממנה לצד אחר. כמה וכמה אלפי מגנים אחוזים בשערותיה.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) – © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.

